

Súd: Okresný súd Prešov  
Spisová značka: 17Csp/124/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122207537  
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová  
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8122207537.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

10 17Csp/124/2022

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v právnej veci žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skráteneý názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava - Ružinov, IČO: 31 320 155, právne zastúpený: Advokátska kancelária Gallo, s. r. o., Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, o zaplataenie 242,58 EUR s prísl., takto

### rozhodol:

2 17Csp/124/2022

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 242,58 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 242,58 EUR od 28.1.2020 do zaplataenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

### odôvodnenie:

9 17Csp/124/2022

Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 24.08.2022 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplataenie sumy 242,58 EUR s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný s ním uzatvoril dňa 15.06.2019 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX (evidenčné číslo zmluvy/príd. autorizačný kód), na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá pôžička vo výške 255,15 EUR („Cena na splátky“ alebo „Pôžička – finančné plnenie“) na kúpu spotrebného tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve (domáci spotrebič). Kúpna cena tovaru bola 255,15 EUR a žalovaný nehradil žiadnu akontáciu. Žalovaný mal splácať pôžičku v pravidelných 19 mesačných splátkach v sume 15 EUR, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 285 EUR. Žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy uhradil sumu 30 EUR. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca listom zo dňa 27.11.2019 – Predžalobná upomienka vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky nehradil. Žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 19.01.2020 úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom z dňa 22.01.2020 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením.

Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premlčacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne žalobcovi vzniklo v zmysle § 53 ods.9 OZ oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplatneniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. K uvedenému žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/447/2016. Do dnešného dňa žalovaný dlžné splátky neuhradil. Právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje článok 10.2 zmluvných podmienok. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 242,58 EUR. Žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 26,76 EUR, si žalobca v tomto konaní neuplatnil. Ku dňu podania žalobného návrhu mal žalovaný uhradiť sumu 272,58 EUR tvorenú: súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu („suma splátok“) a suma po zosplatnení: Počet splátok 6, Výška splátky 15 EUR, Suma splátok (počet\*výška) 90 EUR, Suma po zosplatnení 182,58 EUR, akontácia 0. Ku dňu podania žalobného návrhu žalovaný uhradil 30 EUR, a tak rozdiel predstavuje suma 242,58 EUR (272,58 EUR – 30 EUR).

Súd za účelom ochrany práv spotrebiteľa a ex offio preskúmania postupu dodávateľa voči spotrebiteľovi vyzval žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení potrebných pre zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností a súčasne predloženie dôkazov podopierajúcich tieto skutkové tvrdenia, a to ohľadom splnenia si povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, konkrétne, aby uviedol, či a ako bola pred uzavretím zmluvy skúmaná bonita žalovaného, teda jeho schopnosť splácať úver a z akých údajov a dokladov sa pri jej posudzovaní vychádzalo. Zároveň súd vyzval žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení ohľadom doručenia oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti, a to, aby objasnil, prečo nebolo oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti zasielané žalovanému do vlastných rúk.

V podaní zo dňa 28.09.2022 žalobca uviedol, že oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo doručované obyčajnou zásielkou z dôvodu, že pred zosplatnením bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatnenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. Žalovaný sa mohol o zosplatnení dozvedieť najneskôr dorúčením podanej žaloby a listina, ktorou mu bolo oznámené zosplatnenie má iba deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom. Vo vzťahu k skúmaniu bonity poukázal na to, že žalovaný v žiadosti uviedol priemerný čistý mesačný príjem vo výške 300 EUR (príjem za posledné 3 mesiace vždy 300 EUR). Príjem žalovaného bol overený dopytom do Sociálnej poisťovne. Žalovaný uviedol rodinný stav ženatý – vydatá, počet nezaopatrených detí 0 a mesačné finančné výdavky 0 EUR. Pre zistenie skutočných finančných nákladov žalovaného bol vykonaný dopyt do registra SRBI zo dňa 15.06.2019, ktorým boli zistené skutočné mesačné finančné náklady vo výške 0 EUR. Prepočet schopnosti bol vykonaný nasledovne: príjmy: 300 EUR, výdavky: životné minimum 205,07 EUR, mesačné splátky v SRBI 0 EUR, výsledok príjem mínus výdavky 94,93 EUR. Keďže výsledok bol vyšší ako je výška splátky úveru (15 EUR), žiadosť bola schválená.

Súd dňa 08.11.2022 doručil žalobu žalovanému spolu s výzvou, aby sa k nej v lehote 15 dní vyjadril, uviedol rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

V danej veci ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 EUR, preto súd v súlade s § 297 písm. b) CSP prejednal a rozhodol vec bez nariadenia pojednávania.

Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo podľa § 219 ods. 3 CSP oznámené vyvesením na úradnej tabuli a webovej stránke tunajšieho súdu dňa 18.01.2023.

Súd sa oboznámil s obsahom celého spisu a vychádzajúc z nesporných skutkových tvrdení žalobcu a predložených listinných dôkazov zistil nasledovný skutkový stav:

Žalobca a žalovaný uzavreli dňa 15.06.2019 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej aj „zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému viazaný spotrebiteľský úver na kúpu tovaru – domáci spotrebič - samsung – pri nasledovných podmienkach: výška úveru 255,15 EUR, výška splátky 15 EUR, počet splátok 19, celková čiastka 285 EUR, RPMN 15,03 %, fixná ročná úroková sadzba 15,03 %, celkové náklady spotrebiteľa 29,85 EUR, splatnosť prvej splátky 20.07.2019, splatnosť ďalších anuitných splátok vždy 20. dňa v mesiaci a doba trvania zmluvy 19 mesiacov, alebo do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa tejto Zmluvy. Vychádzajúc z prehľadu splátok a úhrad žalovaný uhradil iba prvé dve splátky po 15 EUR. Ostatné splátky neuhradil. Listom zo dňa 27.11.2019, ktorý bol žalovanému doručený dňa 04.12.2019, žalobca vyzval žalovaného na bezodkladnú úhradu nedoplatku na splátkach vo výške 45 EUR s upozornením, že ak do 05.01.2020 nedôjde k úhrade, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný napriek výzve neuhradil svoj dlh ani čiastočne. Dňa 19.01.2020 žalobca zosplatiť celý úver. Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.01.2020 žalobca oznámil žalovanému, že dlh z úverovej zmluvy č. 9069805900 sa stal splatným v celom rozsahu naraz, pričom dlžná čiastka predstavuje sumu 242,61 EUR. Žalovaný za účelom splatenia pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere nevykonal žiadne ďalšie úhrady. Z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalovaný mal súhrnne zaplatiť v splátkach sumu 272,58 EUR (súhrn splátok predstavuje 2 splátky po 15 EUR a zosplatenú istinu 182,58 EUR), pokuty sú v sume 26,76 EUR, úhrady sú úhrnne v sume 30 EUR a zostatok úveru je 269,34 EUR.

Zistený skutkový stav súd nasledovne právne posúdil:

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 4 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky17a) sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania

schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch a úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu 1d ) tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

Podľa § 7 ods. 16 ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa § 7 ods. 17 ZoSÚ vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky,17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 7 ods. 19 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu.

Podľa § 7 ods. 20 ZoSÚ na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,17ta)
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

Podľa § 7 ods. 27 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní na účely podľa odseku 19 použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,17ta) peňažných záväzkoch spotrebiteľa, výške celkovej zadlženosti a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní bez súhlasu spotrebiteľa, len na splnenie účelu posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a na účely podľa odseku 19, ak odsek 43 neustanovuje inak, elektronicky overiť informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa v Sociálnej poisťovni,17ab) a to prostredníctvom prevádzkovateľa registra. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky overujú len informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa, ktoré vopred získali od spotrebiteľa, u ktorého sa posudzuje schopnosť splácať spotrebiteľský úver. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,17ta) je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom17td) a na príjem spotrebiteľa.

Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je

dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v záhlaví zreteľne označená názvom zmluvy, ktorý obsahuje slová „spotrebiteľský úver“ v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky<sup>2)</sup> platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

V predmetnej veci bolo vzhľadom na povahu účastníkov úverovej zmluvy nesporné, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere podliehajúca právnej úprave obsiahnutej v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj príslušnej právnej úprave spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku a zákone č. 50/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Vzhľadom na znenie ust. § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018 súd sa v prvom rade musel vysporiadať s otázkou, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré žalobca žiada priznať je alebo nie je premlčané. Súd dospel k záveru, že vzhľadom na skutočnosť, že prvá omeškaná splátka, kvôli ktorej vôbec zo strany poskytovateľa úveru došlo k zosplateniu úveru bola splatná dňa 20.09.2019 (vychádzajúc z prehľadu splátok a predžalobnej upomienky) a žaloba bola podaná dňa 24.08.2022, nároky, ktoré sú predmetom tohto sporu nie sú premlčané, keďže ani od splatnosti najstaršej splátky do podania žaloby neuplynula všeobecná premlčacia doba troch rokov.

Keďže sa v danom prípade jedná o spotrebiteľskú zmluvu formulárového typu, súd v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora EÚ, ako aj rozhodovacou praxou slovenských súdov z úradnej moci (ex offo) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi žalobcom a žalovaným spĺňa všetky povinné náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch reflektujúc jeho eurokonformný výklad v porovnaní s článkom 10 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere. Súd preto dospel k záveru, že nie je možné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

Súd skúmal splnenie si povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ ex offo a k predloženiu dôkazov o splnení si tejto povinnosti bol žalobca vyzvaný a mal možnosť sa k nej vyjadriť. Súd podporne uvádza, že podľa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-679/18 (D.:D.:E.:XXXX:XXX): „Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvolať dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.“

V zmysle § 7 a § 11 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch je veriteľ pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, ako aj skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Súd mal za to, že žalobca preukázal, že pred poskytnutím úveru si veriteľ splnil povinnosť podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ ohľadom overenia schopnosti žalovaného splácať úver. Žalobca preukázal, že dopytom do Sociálnej poisťovne bolo zistené, že žalovaný bol zamestnaný a jeho priemerný vymeriavací základ za posledné tri mesiace bol vždy aspoň 321 EUR (hrubá mzda). Taktiež preukázal, že veriteľ si

pred poskytnutím úveru napriek tvrdeniu žalovaného o nulových finančných výdavkoch dopytom do registra SRBI zisťoval úverovú zaťaženosť žalovaného, pričom zistil, že žalovaný nespláca žiaden úver. Pri nemožnosti overenia v iných registroch vychádzal zo žalovaným tvrdených skutočností o rodinnom stave a vyživovacích povinnostiach a prevzal tiež náklady na živobytie aspoň vo výške životného minima 205,07 EUR. Žalobca tak podľa názoru súdu preukázal, že oprávnene dospel k záveru o bonite žalovaného, keďže jeho príjem prevyšoval náklady o vyššiu čiastku než bola čiastka splátky poskytovaného úveru. Je potrebné konštatovať, že veriteľ vychádzal pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať úver v súlade s postupmi v zmysle § 7 ZoSÚ. Súd preto dospel k záveru, že nie je možné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

Súd ďalej mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že úver bol zosplatnený v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka, keď zosplatneniu úveru predchádzala výzva adresovaná žalovanému na úhradu dlžných splátok s upozornením na možnosť zosplatnenia, ak dlh nebude uhradený do 05.01.2020, súčasne žalovaný bol v omeškaní s úhradou najstaršej splátky viac ako tri mesiace a žalobca zosplatnil dlh do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (do 20.01.2020).

Súd tak vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované právne ustanovenia zaviazal žalovaného, aby žalobcovi zaplatil dlžnú sumu vo výške 242,58 EUR.

Žalobca si tiež uplatnil nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, a to z dlžnej istiny od 28.01.2020 do zaplatenia. Súd vychádzajúc z nesporného tvrdenia o doručení oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úver priznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania tak, ako to požadoval. Sadzba úroku z omeškania v súlade s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. bola ku dňu omeškania žalovaného s úhradou jednotlivých splátok, resp. zosplatnenia úveru vo výške 5 % ročne (vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, pričom predmetná základná úroková sadzba ECB k daným termínom bola vo výške 0,00 %).

Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP na základe pomeru úspechu v konaní tak, že úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

#### **Poučenie:**

2 17Csp/124/2022

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.